

Vårdens dilemma – alla köer

Få saker irriterar svenskar så mycket som att få behöva vänta för länge på att komma till läkaren. Vi väntar i telefonköer, i akuttköer och det tar flera månader innan ens gamla mamma får sin länge behövda starroperation.

Paradoxalt nog är det utvecklingen av vården som delvis ligger bakom köbildningen.

I ett försök att få bukt med dessa väntetider, infördes 2005 en utvidgning av de garantiregler som infördes redan 1992. Utvidgningen innebär att nu omfattas hela vårdkedjan från första besöket hos primärvården till avslutande behandling.

Högre nyttjandegrad

Den svenska vården har under 90-talet parallellt med den svenska industrin genomgått samma strukturomvandling. Vi har minskat antalet vårdplatser från 58 000 till 32 000, en minskning med 45 procent, och antalet akutsjukhus har minskat från 100 till 60 stycken. Vi frågar Roger Molin handläggare vid SKL, Sveriges Kommuner och Landsting.

Är det därför köerna är långa?

– Nej, köerna beror till stor del på dålig logistik i systemet. De landsting som har tagit ett helhetsgrepp på köproblematiken

”Att landstingen minskade antalet sjukhus och slutenvårdsplatser har faktiskt möjliggjort en stor produktionsökning i vården och en resurskoncentration till kliniker med spetskompetens i världsklass”

har bantat väntetiderna radikalt. I Kalmar får 90 procent av patienterna sin behandling inom garantitiden.

Bättre logistik är lösningen

Lösningen på vårdgarantin är inte att öka antalet behandlingar. Antalet väntande har varit konstant, cirka 90 000 personen, vilket visar att vården har resurser att ta hand om dessa patienter. Det drar stora resurser att vänta, dessa skulle kunna läggas på behandling i stället.

– Det finns beprövade produktionsmodeller från industrin som har visat sig fungera mycket bra för vården, till exempel LEAN från Toyota. Med bättre logistik får man högre säkerhet, bättre kvalitet, bätt-

re koll på kostnaderna och ett minskat lidande för patienten.

– Att landstingen minskade antalet sjukhus och slutenvårdsplatser har faktiskt möjliggjort en stor produktionsökning i vården och en resurskoncentration till kliniker med spetskompetens i världsklass, säger Roger Molin.

Vårdutveckling

Det senaste decenniet har också varit en tid med omfattande medicinsk utveckling. Det är framför allt utvecklingen av tithålskirurgi som möjliggjort stora förbättringar för patienten.

– I dag kan du opereras på morgonen och gå hem på eftermiddagen, säger Roger Molin. För 10-15 år sedan krävde detta sjukhusvård. Med de resurser som frigörs kan vi i stället höja ambitionsnivån i vården och till exempel låta allt fler äldre få operationer som avsevärt höjer livskvaliteten.

– Och det är den ständigt höjda ambitionsnivån tillsammans med en dålig logistik som är huvudförklaringen till de långa vårdköerna. Behandlingar sätts in tidigare och tidigare och det är ju faktiskt en utveckling som vi är angelägna om att fortsätta.

I DAG KAN operationen ske på morgonen och patienten kan gå hem på eftermiddagen.

			KAN RETA BILLIST TILL VÄNSINNE	ÄR NABOR SOM BANKAR I VÄGGEN	GÖR MAN VALDET SJÄLV KLARA FÖR GIVET	AV-GRUNDS-DJUP PLATTA	MÅ ARTIST KUNNA LEVA PÅ	ÄR EJ VILKEN POLITIKER SOM HELST	RÖR IHOP KOMPONENTER ENERGIRIKT METALLISKT ÄMNE	ORDNING SÄGS OFTA OM 75:Å
ATT HA VILLA ÄR EN SÅDAN BOSTADSRÄTT EN ANNAN	VILL MÅNGA ÄLDRE VISA SIG	KAN LAMNA UPPLYSNINGAR	SÅDANA VIRAS RUNT HÖFTER	HAR OFTA MÅNGA ÄGARE	PIL PÅ DATORSKÄRM FJÄDER	FICK BONDE FÖR SINA DRAGDJUR	FLÖRTIGA HÄR MOTTAS GODS		KOMMER ABRUPT LUCKA I TEXT	
ÖVERDRAGPLAGG						HAR INTE EN HUM				HÄRSKANDE INGENJÖR
KAN UPPSTÅ I ISEN			SLÅ PÅ BREV TILL LITTLE ROCK			HAR EN TUFF ATTITYD BESVÄRA			SPECIES BÖN	
SÄTTA FART PÅ			GLANA KLARADE (SIG) MED SVÄRIGHET		I VISSA SLÄSS MAN 51			GÖR KON FÄRGNYANS PÅ HUND		YTLIGT ANGREPP PÅ JÄRN
						SKRIVANDEBOND-FLEMING TRÄD			NATURLIG FÄRG	ATOLLEN
VERKAR BÄST AV PASSAD			DÖDSBODELAGAREN MER ÄN 100 ÅR			NAMN PÅ VARUKOD BRUKAR ETTAN		INTERNET PROTOKOL KORT	KAN DE DRAGEN I BAREN	HÖG MED HÖ TON NEGERANDE ORD
ÄGDE BONDEN SES PÅ SIDAN					RÄKNAR TIDNINGSEX.	HAR ÄVEN TJURAR RING I				
STÅR ÄNNU EMOT RETAD						VACKRA, SKRÄMIGA FÅGLAR GÖRS MED SPETSAR				
			FÅR EJ UPPFINNARE LIDA AV				STRÅVÄXT		VILL MAN JU HA PÅ FESTEN FÖSFOR	GJORDE SIN RÖST HÖRD
DEN ER-SÄTTES AVEURON I BONN					VISSA KAN GE TRÄSMÅK			BLADORNAMENT		

Lösa korsord är en bra sysselsättning om väntan i vårdkön blir lång ...

Lös krysset och på sidan 19 kan du se om du fyllt i rätt ord i rutorna. Lycka till!